

The background of the top half of the page is a photograph. It shows a flag with horizontal blue and white stripes and a yellow shield with a red lion on a flagpole. To the left is a brick church tower. The sky is blue with white clouds. The sun is shining through the flag, creating a bright spot. In the bottom right of this section, there are several concentric, semi-transparent blue circles.

Natuurpakket Westerschelde (NPW)

Natuurpakket Westerschelde (NPW)

Algemeen

Project:	Programma Natuurpakket Westerschelde
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	Augustus, september en oktober 2025
Status:	Definitief
Datum:	1-11-2025
Bestuurlijk opdrachtgever: dhr. A.R.M. Vael	

Projectomschrijving

Het programma tot het realiseren van minimaal 600 ha estuariene natuur volgens het Convenant Rijk-Provincie (2005) over de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010.

Het Programma Natuurpakket Westerschelde omvat de volgende projecten:

- Hertogin Hedwigepolder (350 ha, gereed)
- Uitbreiding Zwin (22 ha, gereed)
- Middengebied Waterdunen (121 ha, gereed) en Perkpolder (35 ha, gereed)
- Buitendijks (5 deelprojecten 123 ha, gereed)
- Landbouw-flankerend beleid (subsidie € 8,4 miljoen en grondruilbank € 4,6 miljoen)
- Overige afspraken (Grenspark Groot Saeftinghe, impuls Hulst (afgerond), Landschapspark Zwinstreek, impuls Sluis (afgerond), bijdrage Sloe-/Tractaatweg (afgerond), monitoring).

Met het ministerie van LVVN is inmiddels vastgesteld dat het hoofddoel van het programma, het realiseren van minimaal 600 ha estuariene natuur, is gehaald.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Na realisatie van ruim 600 ha estuariene natuur heeft het Ministerie onder voorbehoud decharge gegeven aan het NPW-programma per 1 januari 2026.
- De bouw van de geïntegreerde radar- en uitkijktoren is gestart.
- De voorbereidingen worden getroffen om de aanbestedingsprocedure voor de exploitatie en het eigendom van de uitkijktoren te starten.

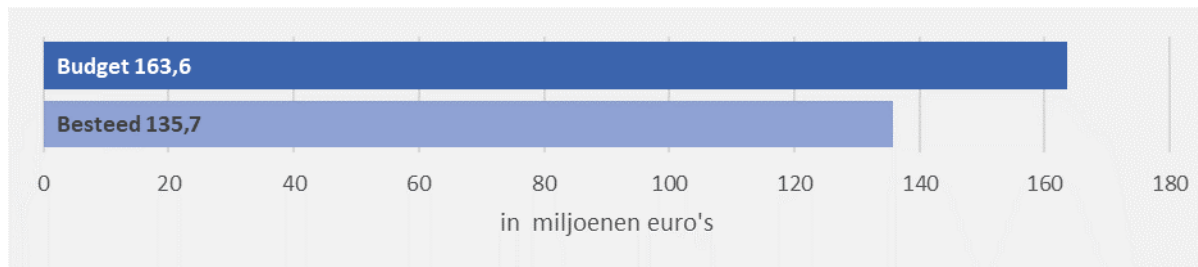
Status en voortgang

Beheersaspect: *Kwaliteit* *Geld* *Tijd* *Risico* *Omgeving*

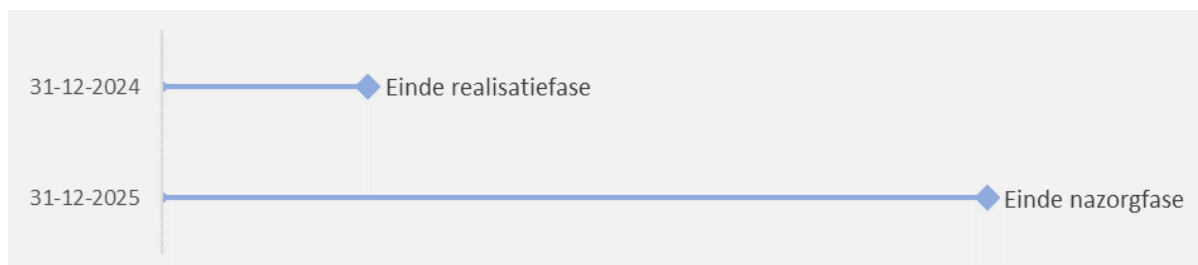
Status:

Voortgang:

Budget

Planning (natuurherstel)

Huidige projectfase:

Nazorgfase

Percentage gereed:

100% (651 van de 651 hectare waar naar toegewerkt wordt, zie voor nadere toelichting blokje 'projectomschrijving' hierboven).

Voortgang algemeen

De verschillende onderdelen van NPW bevinden zich in de volgende fasen:

- De realisatie van de natuurprojecten (realiseren minimaal 600 hectare estuariene natuur) is afgerond. De projecten zitten nu in de nazorgfase.
- Het Rijk heeft op basis van deze realisatie ingestemd met decharge per 31 december 2025 (conform einde looptijd convenant met het Rijk), onder de volgende voorwaarden:
 - Nakomen lopende verplichtingen voor de afronding van de bouw van een radar- en uitkijktoren op de Panoramaheuvel in de Hedwigepolder, (natuur)monitoring op de NPW-projecten, afronding projecten 'Groeve Nieuw Namen' en 'Versterk de Scheldekust'.
 - Resterende rijksmiddelen NPW worden via een bestemmingsreserve verantwoord.
 - Eventueel resterende rijksmiddelen kunnen worden ingezet voor verdere projecten voor natuurontwikkeling, natuurbeheer en gebiedenaanpak (Grenspark Groot Saeftinghe, Landschapspark Zwinstreek) in en rond het NPW-gebied.
- Panoramaheuvel: De overdracht naar Rijkswaterstaat heeft plaatsgevonden. Provincie Zeeland behoudt recht van opstal met het oog op exploitatie. De verkoopprocedure voor de exploitatie en verkoop is ver afgerond om in november te worden gepubliceerd.
- In de Hedwigepolder is de bouw van de geïntegreerde radar- en uitkijktoren gestart met de aanleg van de fundering.
- Het beheer en onderhoud van de vijf buitendijkse projecten ligt vanaf 1 januari 2026 definitief bij Rijkswaterstaat. Hedwigepolder, Waterdunen en het Zwin zijn eerder al overgedragen aan eveneens Stichting Het Zeeuwse Landschap.
- Binnen de gebiedsaanpak van het Grenspark Groot Saeftinghe wordt er doorgewerkt aan de diverse initiatieven uit het ontwikkelingsprogramma van het samenwerkingsverband zoals: volhoudbare landbouw, recreatieve routes en mobiliteit, zoetwatervoorziening, participatie etc. De initiatieven worden waar mogelijk verbonden met provinciale, landelijke en lokale publieke opgaven. Het openlucht labo draait op volle toeren.
- Het landbouwflankerend beleid wordt, in de huidige vorm, tot 31 december 2025 voortgezet.

Bij Extra Toelichting wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

Kwaliteit

Status:

Voortgang:

Het beoogde effect van het programma NPW is het ontstaan van minimaal 600 hectare estuariene natuur. Met het ministerie zijn afspraken gemaakt over de behaalde resultaten. Met de realisatie 651 hectare estuariene natuur is de kern van deze afspraken behaald.

Zoals eerder aangegeven zal in de NPW-projecten de natuur zich gedurende een langere periode verder ontwikkelen. Deze ontwikkeling wordt gevolgd/vastgelegd via diverse monitoringsprogramma's. Ook de streekprojecten en initiatieven die gelegen zijn in de nabijheid van NPW-projecten worden vervolgd. Voorbeelden hiervan zijn de gebiedsaanpak Grenspark Groot Saeftinghe en Landschapspark Zwinstreek. Met de grensregio's en partners wordt met een geïntegreerde aanpak grensoverschrijdend gewerkt aan onder andere maatschappelijke, economische, recreatieve, agrarische en ecologische opgaven.

Daarnaast is in de vorm van Landbouwflankerend beleid samen met de ZLTO een bijdrage geleverd aan brede ontwikkeling van landbouw in Zeeland. Er is een beweging met de streek in gang gezet die zich niet beperkt tot NPW-middelen. Inmiddels maakt de gebiedsaanpak vast onderdeel uit van onze uitvoering. Ook worden andere instrumenten zoals subsidies ingezet voor een volhoudbare landbouw en leefbaarheid in de streek. Eind 2025 zal dit onderdeel, conform afspraak, worden afgerond.

Geld

Status:

Voortgang:

Van het totale beschikbare NPW-budget van € 163,6 mln. was op 30 september jl. nog € 26,8 mln. beschikbaar voor de uitvoering. Op 8 april jl. heeft GS ingestemd met de geactualiseerde Meerjarenkostenraming (MJKR) voor 2025 en is deze aangeboden aan het ministerie voor LNVN. In de brief zijn tevens voorstellen ten aanzien van de afronding van het NPW programma gedaan. Op 2 juni jl. heeft de Staatssecretaris voor Visserij, Voedselzekerheid en Natuur ingestemd met de geactualiseerde MJKR en tevens, onder voorwaarden, decharge verleend voor de uitvoering van het NPW-programma.

Het budget, inclusief de hierin opgenomen risicoreserveringen, biedt de ruimte om, naast het gerealiseerde natuurherstel en de monitoringsverplichtingen, via landbouwflankerend beleid, regionale impulsen, Grenspark Groot Saeftinghe en Landschapspark Zwinstreek diverse projecten te realiseren met een meerwaarde voor het gebied. Onze inzet blijft erop gericht zoveel mogelijk bij te dragen aan deze meerwaarde.

Tijd

Status:

Voortgang:

De Provincie Zeeland heeft in 2006 de uitvoeringstaak voor het Natuurpakket Westerschelde (NPW) in opdracht van het ministerie van LNVN op zich genomen. De looptijd van het programma is vastgesteld tot en met 2022 met een afspraak over de resterende programmaperiode (2023-2025). Binnen die periode zijn de projecten uitgevoerd.

Het Rijk heeft op basis van deze realisatie ingestemd met decharge per 31 december 2025 (conform einde looptijd convenant met het Rijk), onder de volgende voorwaarden, zoals vermeld onder 'algemeen'. De Staten blijven via deze rapportage voor grote projecten geïnformeerd over de voortgang. Medio 2026 zal, op basis van voortgang op openstaande zaken, toegewerkt worden naar afronding van het NPW als groot project.

Risico

Status:

Voortgang:

Overeenkomstig de afspraken rond grote projecten worden ieder kwartaal de risicodossiers geactualiseerd op project- en programmaniveau. Binnen de MJKR is voldoende financiële ruimte gereserveerd voor het opvangen van de in de risicodossiers genoemde risico's.

Omgeving

Status:

Voortgang:

Met de omgeving van de verschillende deelprojecten wordt regelmatig overlegd. Periodiek worden er met de streekholders binnen het Grenspark Groot Saeftinghe bijeenkomsten georganiseerd waarbij de voortgang van de diverse projecten wordt gepresenteerd en ideeën en initiatieven worden uitgewisseld. Er is een klankbordgroep die de geluiden en wensen uit de streek een plek geven aan de ronde tafel met de partners. Binnen het landschapspark wordt samengewerkt met een adviesraad met daarin vertegenwoordiging vanuit de drie belangrijkste belangengroepen (landbouw, natuur en cultuur).

Legenda status en voortgang

Op orde

Positieve ontwikkeling

Er dreigen afwijkingen

Gemiddelde ontwikkeling

Bijstelling is noodzakelijk

Negatieve ontwikkeling

Scopebeschrijving

De getijdennatuur en de vele geulen die de Westerschelde uniek maken, dreigen te verdwijnen. Als gevolg van natuurlijke processen, inpolderingen en verdiepingen ontstaat er één geul. De schorren en slikken worden kleiner met als gevolg het verdwijnen van unieke vogels en planten.

Bedoeling is om met de maatregelen in het programma bij te dragen aan herstel van de natuurwaarden van de Westerschelde. Op deze manier wordt getracht de bijzondere getijdennatuur te behouden voor de toekomst. Tevens vormt dit een bescherming tegen overstromingen.

Daarnaast wordt gezorgd voor meerwaarde voor de regio door de natuur toegankelijk te maken en door het uitvoeren van een aantal aanvullende opgaves te investeren in de regio:

- Landbouwflankerend beleid (subsidie en grondruilbank)

Overige afspraken:

- Grenspark Groot Saeftinghe,
- Regionale impuls Hulst,
- Landschapspark Zwinstreek,
- Regionale impuls Sluis,
- Sloe-/Tractaatweg,
- Monitoring en Beheer & onderhoud

Relevante besluiten

	• 7 oktober 2005 Voorstel GS invulling Schelde Estuarium.
GS	• Ingekomen brieven van ministerie EZ/LNV van 26 januari 2013 en 14 november 2016 inzake wijziging convenant. • Ingekomen brief van ministerie LNV van 11 januari 2018 inzake goedkeuring van het voorstel tot herijking.

	• Besluit 7 oktober 2005 Voorstel PS invulling Schelde Estuarium
PS	• Besluit 30 januari 2006 Convenant Rijk en Provincie Natuurpakket Westerschelde

Extra toelichting

Momenteel is 651 hectare nieuwe estuariene natuur opgeleverd..
Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

1. *Hedwigeproject*

De overname van eigendom en beheer van het gebied naar Stichting Het Zeeuwse Landschap heeft plaatsgevonden. Hiermee is het beheer van dit gebied in de handen gebracht van een ervaren natuurbeheerder. De effecten van het terugbrengen van eb en vloed in de Hedwigepolder op de nabijgelegen landbouwpercelen worden gemonitord. Gedurende vijf jaar zijn gegevens verzameld van het nabijgelegen gebied, welke dienen als nulmeting. Met de eigenaren en pachters van de percelen wordt geregeld overlegd gevoerd en de resultaten gedeeld van de lopende monitoring van de eventuele effecten. Er wordt hierbij nauw samengewerkt met het Waterschap en specialist Deltares, die de monitoring mede begeleiden. Vooralsnog blijken er nauwelijks effecten te zijn op de huidige landbouwfuncties van de nabijgelegen percelen.

Naast de monitoring worden met de eigenaren en pachters tegelijkertijd ook het functioneren van het watersysteem tegen het licht gehouden. Er zijn hiervoor aanvullende metingen verricht om het watersysteem mogelijk te kunnen verbeteren. De eerste volgende serie resultaten worden in december 2025 gepresenteerd. De geïnterviewde maatregelen worden door het waterschap en de provincie verder uitgewerkt.

2. *Uitbreiding Zwin*

Met het Waterschap zijn afspraken over het beheer van de dijk vastgelegd en zal de monitoring worden opgevolgd.

Er is onderzoek gedaan naar de erosie van de dijk. Hieruit bleek dat extra maatregelen nodig waren zoals steenbestorting. Het Waterschap neemt de uitvoeringskosten voor haar rekening en is eind augustus begonnen met de uitvoering. Begin oktober zijn de werkzaamheden afgerond. Bij de monitoring van de grondwaterpeilen en het zoutgehalte is gebleken dat er een opwaartse verschuiving van de overgang van zoet naar zout grondwater plaats vindt. Dit kan verzilting in de hand werken. Aan een van de omwonende is aanbod verstuurd ter finale kwijting. Deze omwonende heeft hierop niet gereageerd binnen, of na de in het voorstel aangegeven uiterste reactieperiode. Hiermee wordt dit punt als afgehandeld beschouwd.

3. *Middengebied*

De realisatie van de natuurprojecten (realiseren minimaal 600 hectare estuariene natuur) is afgerond. De projecten zitten nu in de nazorgfase.

4. Nevenopgaven

Het NPW heeft enkele belangrijke maatschappelijke effecten in de vorm van regionale impuls voor de gemeenten Hulst en Sluis, de ontwikkeling van het Grenspark Groot Saeftinghe, het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinsteek en de inzet van Landbouw Flankerend Beleid waarbij de inzet gericht is op volhoudbare landbouw.

4.1 Grenspark Groot Saeftinghe

In het Grenspark blijven stappen worden gezet aan de hand van de ontwikkellijnen uit het ontwikkelingsprogramma van het Samenwerkingsverband Grenspark Groot Saeftinghe. Diverse opgaven van de Provincie Zeeland worden daarin meegenomen, zoals koplopers maatregelen t.b.v. stikstof en natuurherstel, vernieuwing en volhoudbare landbouw, circulaire landschap en brede welvaart. Een integrale aanpak met en voor de Zeeuwen.

Innovatiefonds

Op de openstelling van het grensoverschrijdende innovatiefonds, gericht op zoetwaterbeheersing en klimaat in het Grenspark, lopen onder andere de volgende Nederlandse initiatieven die zijn goedgekeurd:

- Klimaatbestendige teelt van zaaiuien, door efficiëntere en effectievere watergift;
- Onderzoek naar duurzaam watermanagement op zoute kwelbodems;
- Stuwtesplan Hooglandpolder.

Momenteel staat de laatste call voor het fonds open. Er lopen nog gesprekken met mogelijke aanvragers.

Zoete stuwen

De pilot "zoete stuwen" in het Grenspark is een project van het Waterschap en het Grenspark. Getest wordt of het zoet en zout water kan worden gescheiden in de kavelsloten om zo de zoetwaterbeheersing in de kavels te kunnen verbeteren. Het zoetwater blijft achter in de kavelsloten en het zoutwater wordt afgevoerd richting het gemaal. De "zoete stuwen" zijn geplaatst in het watersysteem van de Emmapolder nabij Emmadorp en worden nu tot minimaal 31 december 2026 gemonitord. Bij een goede werking kan de zoete stuw op meerdere plaatsen in Zeeland worden ingezet. De pilot vormt een onderdeel van het landbouwflankerend beleid en is een Koplopersmaatregel.

Compostering

Als onderdeel van het landbouwflankerend beleid wordt ook ingezet op het lokaal produceren van kwalitatieve compost. Een initiatief ontstaan vanuit de boeren in de streek. Door het onderzoekscentrum ILVO is aangetoond dat er in het gebied voldoende organisch materiaal aanwezig is om deze kwalitatieve compost te kunnen maken om deze vervolgens te kunnen inzetten als bodemverbeteraar in de landbouw. Volgens het onderzoek is er voldoende potentie in het gebied aanwezig om dit ook duurzaam en kostenefficiënt te organiseren is. Hiervoor moeten afspraken worden gemaakt met (terrein)beheerders in het gebied, zoals Staatsbosbeheer, Waterschap Scheldestromen en Het Zeeuwse Landschap. In de praktijk worden de verzamelde materialen op het land verwerkt tot compost om vervolgens te verspreiden op het nabijgelegen perceel waardoor de bodemkwaliteit verbetert, de (bodem)biodiversiteit toeneemt en de watervasthoudendheid versterkt wordt. Een pilot met drie boeren die dit in de praktijk hebben uitprobeerd is dusdanig succesvol geweest dat er een vervolg is gestart. Een plan is uitgewerkt en de gewenste opschaling vindt plaats bij tien andere boeren. Het grenspark en experts zorgen voor de ondersteuning en verbinding met de betrokkenen en benodigde stakeholders. Streven is om te komen tot een coöperatieve en duurzame vorm van circulair landschapsbeheer.

Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan

In de afgelopen jaren zijn er in overleg met de boeren laagdrempelige (eenvoudig toepasbaar) natuurinclusieve maatregelen uitgetest. De extra natuurinclusieve maatregelen zijn door Poldernatuur en agrarische natuurvereniging Groene Oogst bij diverse deelnemende boeren weggelegd en inmiddels uitgevoerd. In totaal hebben 25 boeren meegewerkt aan diverse experimenten met een totaaloppervlakte van circa 250 hectare. Interesse van (deelnemende) boeren in de regio neemt toe. Uit monitoring van akkervogels en insecten blijkt dat de maatregelen een positief effect hebben op de biodiversiteit. De doorontwikkeling van een Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan wordt nu verder uitgewerkt in een opzet voor Robuuste Scheldepolders. Samen met de boeren, Poldernatuur Zeeland en ANV Groene Oogst werken we nu verder aan een toekomstbestendig geïntegreerd bouwplan met een verdienmodel voor de boer (o.a. bier- en bakketen, biobased bouwmaterialen en Carbon Farming+), en plaats voor meer biodiversiteit in het landschap, een circulair landschap, een betere zoetwaterbeheersing en grondverbetering met lokale compost.

Mobiele streekproductencontainer

Coöperatie Grenspark Groot Saeftinghe probeert zijn mobiele streekproductencontainer al weer enige tijd in de praktijk uit. Diverse producenten van streekproducten uit het Grenspark bieden hun producten in de mobiele shop te koop aan. Met de gemeente Hulst wordt gezocht naar geschikte plekken voor de shop.

Radar- en uitkijktoren

De bouw van de radar- en uitkijktoren en de daarbij behorende aanvoerroutes en parkeerterrein is gestart. De opdracht voor de bouw is een samenwerking tussen Rijkswaterstaat/Schelderadarketen en de Provincie Zeeland. De sonderingen zijn verricht en de benodigde fundering is berekend en vormgegeven. In september is de fundering aangelegd. In de afgelopen periode is de aanbestedingsprocedure gestart voor de selectie van een koper en exploitant voor de uitkijktoren.

(Be)leven en leefbaarheid

De plannen voor Kreverhille staan gepland voor het voorjaar van 2026. Voor Paal, is samen met de gemeente Hulst, een erfgoeddeal aangevraagd en toegezegd met een bijdrage van € 800.000. De intentie is om tegelijkertijd met de uitvoering van het ontwerp van het project Versterk de Scheldekust ook de getijdehaven aan te pakken. Hier dient de infrastructuur te worden aangepakt, zoals het vervangen van de palen en steigers. Planning is nu om het ontwerp in 2026 verder uit te werken en te starten met de uitvoering eind 2026.

Groeve Nieuw Namen

Voor het project Erfgoed Deal: Groeve Nieuw-Namen is er een definitief schetsontwerp opgeleverd. Dit ontwerp wordt nu omgezet in een definitief ontwerp om vervolgens in eind 2026 de uitvoering te kunnen starten. Het definitief schetsontwerp is goed ontvangen door de dorpsbewoners.

4.2 Regionale Impuls gemeente Hulst en gemeente Sluis

De regionale impuls gemeente Sluis en Hulst zijn beide in 2023 afgerond.

4.3 Landschapspark Zwinstreek

Het projectteamprojectteam van de BGTS Zwinstreek krijgt steeds meer vorm. Begin september is een projectleider begonnen die zich richt op werkzaamheden in het Nederlandse deel van het Landschapspark.

in de afgelopen periode lag de focus voornamelijk op de indiening van het Interregproject ZwinQuest. Na goedkeuring van het projectconcept op 17 juni 2025 werd het concept verder uitgewerkt tot een volwaardig projectdossier. Dat is op 8 oktober 2025 ingediend. Een definitieve beslissing volgt eind januari 2026. Provincie Zeeland zet binnen het ZwinQuest in op de vernieuwing van het Veerplein in Breskens, een netwerk van rust- en beleefpunten rond de Staats-Spaanse Linies in en rond Oostburg en de uitbouw van een regionale foodhub in Cadzand. Zij voorziet hiervoor een uitgave budget van ca. € 700.000 (waarvan de helft betaald wordt door Europa). Ter aanvulling op het projectdossier werden met de betrokken stakeholders binnen deze projecten diverse intentieverklaringen opgesteld die de taken en verantwoordelijkheden van de diverse partijen vastleggen. Voor deze activiteiten is ook cofinanciering bij het rijk aangevraagd. Bij goedkeuring wordt tot maximaal 15% van het budget gefinancierd.

Naast ZwinQuest is ook werk gemaakt van de projectaanvraag Zwintrail. Onder regie van de West-Vlaamse toeristische organisatie Westtoer werkt Provincie Zeeland mee aan de realisatie van een langeafstand wandelroute door het Landschapspark. Provincie Zeeland stelt hiervoor een beperkt budget ter beschikking. De grote meerwaarde voor de provincie zit erin dat op deze manier mee het traject bepaald wordt op Zeeuws grond gebied, en op die manier de koppeling maken met bestaande en nieuwe trajecten.

Op het vlak van waterkwaliteit werd, in samenspraak met specialisten van Provincie Zeeland en West-Vlaanderen en onderzoeksinstituten Deltares en Hogeschool Zeeland (HZ), afgetast in hoeverre een grensoverschrijdend netwerk rond meting van zoutgehalte in oppervlaktewater opgezet zou kunnen worden. Als eerste stap wordt hiervoor een grensoverschrijdende meetcampagne opgezet door HZ in het kader van een velstudieweek. Contacten worden gelegd met HoGent, die langs de Vlaamse kant tegelijkertijd een gelijkaardige meetcampagne uitvoert in het kader van project WijWater. Bedoeling is om op basis van deze meetcampagnes te komen tot een grensoverschrijdend netwerk van vaste meetpunten.

Na de oprichting van de Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) Zwinstreek is in de afgelopen periode voor het projectbureau een projectleider voor het Nederlands gedeelte aangesteld.

4.4 Landbouwflankerend beleid

Eén van de nevenopgaven binnen NPW is het Landbouwflankerend Beleid. Hiervoor is een bedrag geraamd van € 13 miljoen. Hiervan is € 8,4 miljoen gereserveerd voor subsidiebijdragen en € 4,6 miljoen voor de Grondbank Zeeland in combinatie met kavelruil.

Via de Grondbank Zeeland wordt ruilgrond ingezet in combinatie met het instrument kavelruil om een bijdrage te leveren in het verbeteren van de agrarische structuur. Dit vindt plaats in heel Zeeland, maar de focus ligt vooral in Oost Zeeuws-Vlaanderen. Er wordt, naast diverse kleinere ruilen gewerkt aan een grote kavelruil in de Kruispolder. Deze liggen bij de notaris ter afhandeling. Totaal zijn er drie kavelruilen gepasseerd met een oppervlakte van 70 hectare en liggen er drie bij de notaris met een totale oppervlakte van 125 hectare. De beschikbare voorraad ruilgrond is 267 hectare per 1 oktober 2025 en ligt grotendeels in Oost Zeeuws-Vlaanderen.

5. Monitoring en beheer & onderhoud

Rijkswaterstaat heeft de in maart door GS goedgekeurde overeenkomst met Rijkswaterstaat voor het overdragen van het beheer en onderhoud van de strekdammen Baalhoek, Knuitershoek, Bath, Ossenisse en Zimmerman ondertekend. Overdracht vindt plaats uiterlijk 01-01-2026 onder de voorwaarde dat er geen bijzonderheden meer worden geconstateerd in de eind 2025 nog uit te voeren najaar inspectie door de aannemer. Sinds 2015 loopt meetprogramma naar stijghoogte, grondwaterstand en zoutgehalte in en rond de Hedwigepolder, met als doel het volgen van effecten van de inrichting van de Hedwigepolder als getijdengebied. Hiervoor wordt gekeken naar de stijghoogten en grondwaterstand buiten het getijdengebied. Daarnaast wordt gekeken naar de zoet-zoutverdeling. Over de bevindingen wordt blijvend gecommuniceerd met belanghebbenden (landbouw, Vlaamse partners) om resultaten en eventuele effecten tijdig te delen en te betrekken bij ontwikkelingen, zoals de uitbreiding Dok Antwerpen en inrichting natuurgebied Prosperpolder Zuid in België.

